

REFERAT Udvalg for regional udvikling d. 06-08-2025

Mødedato Onsdag d. 06. august 2025 kl. 09:00

Mødested Knudhule Badehotel, Randersvej 88, 8680 Ry

Indholdsfortegnelse

Besigtigelse af arbejdet med PFAS på Søballe Losseplads (kl. 9.00-10.00) #.....	3
Orientering om trivsel og tilknytning blandt erhvervsskoleelever #.....	4
Orientering om status på Den Nationale Sprogkomité #.....	5
Oprettelse af automatikteknikeruddannelsen GF2 på Viden Djurs.....	7
Orientering om EU-programmer efter 2027.....	9
Opfølgning på puljen til regionale udviklingsaktiviteter 2025 #.....	11
CDEU Årsberetning 2024.....	13
Orientering om Midttrafiks regnskab 2024 #.....	15
Nyt fra Midttrafik #.....	17
Drøftelse af udvalgmøder i Danske Regioner #.....	18
Plan for kommende møder i 2025 #.....	19
Gensidig orientering #.....	20
Underskriftsark #.....	21

Punkt 1: Besigtigelse af arbejdet med PFAS på Søballe Losseplads (kl. 9.00-10.00)

1-51-71-4485-09

Sagsfremstilling

Folketinget indgik i 2024 en aftale om den første nationale handlingsplan mod PFAS, hvor der er afsat samlet 100 mio. kr. til regionernes oprensning af PFAS-forureninger. Størstedelen af midlerne prioriteres på en sådan måde, at alle regioner får andel af midlerne, mens 20 mio. kr. af puljen øremærkes til en særlig indsats over for de udfordringer med PFAS i drikkevandet, som findes på Sjælland. Regionsrådet besluttede i januar 2025, at Region Midtjyllands andel af midlerne prioriteres til håndtering af PFAS-forureningen på Søballe Losseplads.

PFAS (per- og polyflouralkyl-stoffer) er en samlet betegnelse for en stor gruppe af kemisk fremstillede og svært nedbrydelige stoffer. Blandt disse PFAS-stoffer er PFOS og PFOA nogle af de mest kendte.

Forurening med PFAS

Søballe Losseplads er for nuværende den største PFAS-forurening i regionen og består af en tidligere losseplads og et specialdepot, hvor en tæppefabrik har deponeret PFAS-holdigt affald i 1970'erne. Søballe Losseplads er i forvejen prioriteret i den regionale indsatsplan, og regionen har i de senere år lagt et stort arbejde i at undersøge forureningen og klargøre den til eventuel fremtidig afværge. Regionen kommer ikke i mål med en fuldstændig afværge af forureningen på Søballe Losseplads med midlerne fra PFAS-puljen, men den nødvendige indsats på lokaliteten får et væsentligt løft.

Forureningen vurderes at udgøre en risiko for grundvandsressourcen i området. Der er endnu ikke konstateret forurening fra lokaliteten i det nærliggende Søballe Vandværk. Det kan ikke afvises, at forurening på sigt vil kunne udgøre en risiko for Søballe Vandværk på grund af den komplekse geologi i området og en stor udstrømning af PFAS fra lossepladsen til grundvandsmagasinet.

I 2025 har Region Midtjylland intensiveret undersøgelserne på og ved Søballe Losseplads for at kortlægge forureningens omfang og udbredelse med sigte på at kunne designe en fremtidig afværgeløsning for forurening.

Program

Kl. 9.00- 10.00	Besigtigelse og demonstration af feltarbejde på Søballe Losseplads. Orientering om arbejdet med håndteringen af PFAS-forureningen - og den konkrete plan for arbejdet ved Søballe Losseplads. Ved kontorchef Morten Bondgaard Til stede vil også være projektleder Ida Dyrlund Damgaard og Thomas Ljungberg og vicekontorchef Jesper Simensen.
-----------------------	---

Beslutning

Udvalg for Regional Udvikling besigtigede arbejdet med PFAS på Søballe Losseplads, hvor lodsejeren Hans Heinrich Lück indledningsvis fik ordet, og hvor administrationen orienterede om baggrund for indsatsen, status og de videre perspektiver.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 2: Orientering om trivsel og tilknytning blandt erhvervsskoleelever #

1-30-76-9-22

Resume

Socialfondsprojektet "Fastholdelse og trivsel gennem social bæredygtighed" skaber viden om, hvilke faktorer der skaber god trivsel (socialt, fagligt og personligt) for elever på en række midtjyske erhvervsuddannelser. Eleverne deltager i jævnlige mikromålinger, og elevernes svar giver underviserne konkret feedback på deres elevers trivsel, og hvor der aktuelt er udfordringer. Dette bliver underviserne klædt på til at handle på, hvilket fører til, at eleverne oplever, at de både bliver set, hørt og forstået. Projektet har opnået gode resultater, både i forhold til trivsel og i forhold til gennemførelse på grundforløbene.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at orientering om socialfondsprojektet "Fastholdelse og trivsel gennem social bæredygtighed" tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte i september 2022 socialfondsansøgningen "Fastholdelse gennem social bæredygtighed på eud" med et samlet budget på 33 mio. kr. Der deltager i alt 11 erhvervsskoler i projektet. Formålet med projektet er at udvikle metoder, der øger trivsel og mulighed for, at flere elever gennemfører uddannelsen.

Projektet omhandler kompetenceudvikling af undervisere og målrettede indsatser i undervisningen med afsæt i løbende trivselsmålinger.

Det er elever på erhvervsuddannelsernes grundforløb 1 og 2, der deltager i projektet, og foreløbig har ca. 8.000 elever besvaret de løbende trivselsmålinger (3-5 gange pr. halvår). Eleverne svarer på målingerne via et digitalt værktøj, StudentPulse, som gør det muligt hurtigt at identificere elever i mistrivsel. Eleverne understøttes herigennem både før og under uddannelsesforløbet, så de oplever et trygt og fagligt udviklende læringsmiljø.

Projektet har nu et år tilbage af projektperioden, men har allerede opnået væsentlige resultater, som har betydning for elever og undervisere på erhvervsuddannelserne. De mange besvarelser i de løbende trivselsmålinger viser, at trivsel blandt eud-elever er højest, når eleverne oplever en rummelig kultur med plads til forskellighed og et højt fagligt niveau og engagement i undervisningen. Der ses også positive resultater for elevernes gennemførelse. 14 % af eleverne afbrød grundforløb 2 i skoleårene 2019/2020 og 2020/2021, mens der i skoleåret 2023/2024 kun var 11 % af eleverne, der afbrød grundforløb 2. Frafaldet på erhvervsuddannelserne er generelt højt i forhold til andre ungdomsuddannelser og har været højt i mange år.

Tradium har endvidere netop indgået et samarbejde med Den Sociale Investeringsfond og CompanYoung om videreførelse af indsatsen med de løbende trivselsmålinger. Formålet med projektet er at øge trivslen og mindske frafaldet blandt eleverne på erhvervsuddannelserne.

Direktør for Tradium Lars Michael Madsen og direktør for CompanYoung Nikolaj Schlüter giver et oplæg om projektets resultater på mødet.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orientering om socialfondsprojektet "Fastholdelse og trivsel gennem social bæredygtighed" til efterretning.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Trivsel og tilknytning blandt erhvervsskoleelever

Præsentation projekt om fastholdelse gennem social bæredygtighed på EUD

Punkt 3: Orientering om status på Den Nationale Sprogkomité #

1-30-76-8-25

Resume

Regionsrådet vedtog i januar 2025 at oprette Den Nationale Sprogkomité, der skal arbejde for at styrke fremmedsprogsområdet på landsplan.

Sprogkomitéen skal etableres som et partnerskab og sammensættes af politikere og interessenter fra det private erhvervsliv, organisationer og vidensinstitutioner.

Der gives med sagen en status på fremdriften i etableringen af sprogkomitéen.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at orientering om status på Den Nationale Sprogkomité tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Den Nationale Sprogkomité er etableret med afsæt i de betydelige udfordringer på fremmedsprogsområdet, som har gjort sig gældende i de senere år, og der er nu behov for strukturelle ændringer for at løse udfordringerne. Fremmedsprogene, især tysk og fransk, er udfordrede i hele uddannelseskæden med blandt andet en akut mangel på sproglærere i grundskolen og gymnasiet. Dette er især mærkbart i Vestdanmark. Manglen på sproglærere og den faldende interesse for sprogfag udgør en trussel mod evnen til at fastholde Danmarks stærke position inden for forskning, innovation og international politisk indflydelse. Ligesom sprogfagene spiller en væsentlig rolle i den almene dannelse og det internationale udsyn.

Sprogkomitéen skal pege på aktuelle udfordringer og muligheder inden for fremmedsprogsområdet i Danmark og udarbejde konkrete forslag til politiske og strukturelle ændringer, der kan styrke fremmedsprog på alle niveauer af uddannelsessystemet. Komitéen skal ligeledes samarbejde med relevante interessenter, herunder uddannelsesinstitutioner, erhvervsliv og politiske beslutningstagere, for at fremme komitéens målsætninger.

Tidligere undervisningsminister Bertel Haarder er udpeget som formand for komitéen og udgør sammen med regionsrådsformand Anders Kühnau formandskabet for komitéen.

Der har siden regionsrådets vedtagelse været afholdt et indledende møde med Bertel Haarder, hvor det blev aftalt, at første led i etableringen af sprogkomitéen skulle være afholdelse af et sprogtopmøde i efteråret 2025.

Sprogtopmødet bliver første led i etablering af komitéen, og der skal her sættes fokus på udfordringer og løsningsmuligheder på sprogområdet. Udfordringerne i hele uddannelseskæden skal belyses ud fra en række oplæg fra relevante aktører. Herudover skal der være oplæg fra aftagersiden, der skal sætte fokus på behovet for sprogkompetencer i virksomhederne. Udpegningen til komitéen gennemføres efter afholdelse af sprogtopmødet, således at første møde i sprogkomitéen kan afholdes januar 2026.

Formandskabet har endvidere afholdt møder med børne- og undervisningsminister Mattias Tesfaye samt uddannelses- og forskningsminister Christina Egelund. Formålet med møderne har været at orientere om sprogkomitéen og drøfte mulige samarbejder. Der har været enighed om, at opgaven med at styrke fremmedsprogsområdet er en fælles opgave på tværs af regioner og ministerier.

Der blev også drøftet konkrete samarbejdsmuligheder, og regionerne blev på ungdomsuddannelsesområdet blandt andet opfordret til at bidrage til arbejdet i forbindelse med implementering af den nye epx-aftale, hvor der skal arbejdes for at styrke sprogfagene på stx med en faglig indgang rettet mod sprog og kultur. Det blev aftalt, at Region Midtjylland holder ministerierne orienterede om fremdriften i Den Nationale Sprogkomité. Begge ministre er endvidere inviteret til at deltage i sprogtopmødet.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orientering om status på Den Nationale Sprogkomité til efterretning.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 4: Oprettelse af automatikteknikeruddannelsen GF2 på Viden Djurs

1-10-76-1-23

Resume

Region Midtjylland har modtaget en ansøgning fra Mercantec i Viborg om at udbyde grundforløb 2 på automatikteknikeruddannelsen i samarbejde med Viden Djurs. Mercantec ønsker at udlægge udbuddet for at udvide uddannelsesstilbuddet på Djursland og for at sikre nærhed til en relevant teknisk erhvervsuddannelse.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at det indstilles til Børne- og Undervisningsministeriet, at Mercantecs ansøgning om udlægning af grundforløb 2 på automatikteknikeruddannelsen til Viden Djurs godkendes.

Sagsfremstilling

Mercantec i Viborg anmoder om at måtte udlægge sit udbud af grundforløb 2 på automatikteknikeruddannelsen i samarbejde med Viden Djurs i Grenaa. Undervisningen vil finde sted på Viden Djurs' adresse i Hornslet, og der forventes opstart i januar 2026. Ansøgningen er vedlagt som bilag.

Mercantecs ansøgning om udbud

Mercantec begrundet sin ansøgning med ønsket om, at:

- udvide uddannelsesstilbuddet på Djursland, specifikt i Syddjurs og Norddjurs kommune, og dermed imødekomme efterspørgslen efter relevante erhvervsuddannelser.
- tilbyde elever nærhed og kort transporttid til en relevant teknisk erhvervsuddannelse.
- muliggøre, at potentielle elever kan påbegynde automatikteknikeruddannelsen lokalt i Hornslet ved at etablere grundforløb 2 der.

Mercantec forventer, at der vil være grundlag for at opstarte hold på grundforløb 2 på Djursland hvert år i januar med ca. 15 elever.

Mercantec vurderer, at der i Syddjurs og Norddjurs Kommuner er et uudnyttet potentiale for lærlinge på automatikteknikeruddannelsen. I de to kommuner er der 32 CVR-numre, som er godkendt til at uddanne automatikteknikere, men kun tre virksomheder har aktuelt lærlinge. Mercantec mener, at dette uudnyttede potentiale betyder, at elever, der ønsker en automatikteknikeruddannelse, enten vælger en anden uddannelse eller har forholdsvis langt til nærmeste skole.

Høringssvar

Udlægningen blev sendt i høring som led i ansøgningsprocessen. Der er afgivet et positivt høringssvar fra Tradium. Høringsbrevet og høringssvaret fra Tradium er vedlagt som bilag.

Administrationens bemærkninger

Administrationen anbefaler, at det indstilles til Børne- og Undervisningsministeriet, at Mercantecs ansøgning om udlægning af grundforløb 2 på automatikteknikeruddannelsen til Viden Djurs godkendes.

Anbefalingen begrundes i, at udlægning af grundforløb 2 på automatikteknikeruddannelsen til Viden Djurs styrker uddannelsesudbuddet lokalt på Djursland. Etableringen af udbuddet i Hornslet vil bidrage til at reducere transportafstand for potentielle elever og give dem mulighed for at påbegynde uddannelsen tættere på hjemmet. Dette kan forventes at øge søgningen til uddannelsen fra lokalområdet og potentielt udnytte det identificerede potentiale for lærepladser i Syddjurs og Norddjurs kommuner, hvor der i dag er et stort antal godkendte virksomheder med kun få lærlinge.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at det indstilles til Børne- og Undervisningsministeriet, at Mercantecs ansøgning om udlægning af grundforløb 2 på automatikteknikeruddannelsen til Viden Djurs godkendes.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Ansøgning fra Mercantec om udbud af erhvervsuddannelsen automatiktekniker grundforløb 2

Høringsbrev fra Mercantec om udlægning af GF2 automatikuddannelsen

Høringssvar fra Tradium

Punkt 5: Orientering om EU-programmer efter 2027

1-15-1-76-70-21

Resume

EU-Kommissionen forventes i juli 2025 at fremlægge forslag til EU's flerårige budget for perioden efter 2027. Det er særligt Interreg-programmerne, Socialfonden og rammeprogrammet for forskning og udvikling, der har regionens interesse. Der er udarbejdet et udkast til holdningspapir, der formulerer Danske Regioners mandat til varetagelse af regionale interesser i forhold til den kommende europæiske budgetproces. Holdningspapiret fremsendes til orientering.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at orientering om holdningspapiret vedrørende EU-programmer efter 2027 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

EU-Kommissionen forventes i sommeren 2025 at fremlægge forslag til det næste flerårige EU-budget for 2027 og frem. Der er mulighed for at søge indflydelse på den europæiske budgetproces, og der er i den forbindelse behov for at fastlægge Danske Regioners mandat til interessevaretagelsen. EU-Kommissionens budgetforslag skal forhandles på plads i Europa-Parlamentet og Rådet (medlemslandene).

Når budgettet er vedtaget, fremlægger EU-Kommissionen forslag til lovgivning og regler for de kommende programmer efter 2027, herunder strukturfonde (blandt andet Interreg og Socialfonden) samt forskningsprogrammerne.

Debatten om EU-budgettet er begyndt, og Region Midtjylland følger processen via de regionale medlemmer af EU-Regionsudvalget og via Danske Regioner. Danske Regioner har udarbejdet et udkast til et holdningspapir (se bilag), der fremsendes til Udenrigsministeriet, der koordinerer det danske EU-formandskab i efteråret 2025. Holdningspapiret blev godkendt på bestyrelsesmødet i Danske Regioner den 26 juni 2025.

Det forventes, at EU-Kommissionen vil samle flere EU programmer i nationale planer i bestræbelserne på at forenkle EU-budgettet. Det er fremhævet af Det Europæiske Regionsudvalg, at det potentielt er en centralisering, der vil svække samhørighedspolitikens målsætning om at reducere territoriale og demografiske forskelle mellem regioner og sikre integration og udvikling i hele Europa.

En række svagheder ved den centrale model blev blandt andet under COVID-19 udstillet med oprettelsen af Genopretningsfonden. Den centraliserede model medførte ikke som ventet en enkel og effektiv opgaveløsning. Løsningen på bureaukratiet er snarere et forenklet og ensartet regelsæt på tværs af EU-programmerne. En sådan model vil kunne bevare det brede ejerskab, der for eksempel gør sig gældende i Interreg-programmerne.

Interreg

Interreg-programmerne er særligt vigtige for regionerne, da de udgør et væsentligt værktøj og finansieringskilde for det grænseoverskridende og internationale samarbejde, som regionerne fortsat har hjemmel til efter aftale om sundhedsreform 2024.

Region Midtjylland har i over 20 år prioriteret Interreg-programmer og er vært for Interreg Nordsø-programmets sekretariat samt Interact-projektet, hvor 24 internationale medarbejdere er ansat. I Interreg Øresund-Kattegat-Skagerrak-programmet er regionen politisk repræsenteret i udvalg ved regionsrådsmedlemmerne Morten Flæng og Henrik Gottlieb Hansen, og de danske regioner varetager her et lovfastsat ansvar for revision, udarbejdelse af programmet, nedsættelse af udvalg, garantistillelse med videre.

De sidste ti år har Danmark hjemtaget 2,24 mia. kr. i EU-finansiering fra Interreg-programmerne. Heraf har regionerne og de regionale EU-kontorer været med til at hjemtage en stor andel af dette.

Der er udarbejdet et udkast til holdningspapiret på baggrund af den store regionale interesse for Interreg (jf. bilag), som blandt andet lægger vægt på, at

- Interreg-programmerne er uundværlige for europæisk integration og solidaritet, især for at takle fælles udfordringer og fremme bæredygtig udvikling på tværs af grænserne.

- Interreg-programmernes samarbejdsstruktur, med offentligt-private samarbejder og brede partnerskaber, har demonstreret evnen til at implementere praksisnære løsninger på fælles europæiske udfordringer.
- regionerne er afgørende for at udarbejde og implementere effektive programmer, der tilgodeser lokale behov. Partnerskabsprincippet bør derfor fastholdes.
- der bør arbejdes på fortsat at forenkle administrative procedurer, sikre effektiv udnyttelse af ressourcerne og hurtigere gennemførelse af projekter.

EU's Socialfond Plus

Regionerne har i perioden 2021-2027 indstillingsret på 20 % af EU's Socialfondsmidler i Danmark til at styrke deres ansvar på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet. Regionerne kan i perioden indstille 171 mio. kr. til projekter, som forbedrer de gymnasiale og erhvervsrettede ungdomsuddannelser, og som fremmer lige adgang til og færdiggørelse af uddannelse. Støtten er primært gået til uddannelsesinstitutioner til eksempelvis fastholdelse af elever på EUD og SOSU, bedre overgang fra FGU til EUD, SKILLS, naturvidenskabsfagligheder (STEM) og grøn omstilling. Regionerne har sikkert og hurtigt udmøntet og hjemtaget EU-midlerne og samtidigt opfyldt de forudsatte indikatorer.

Der bør mindst afsættes tilsvarende midler efter 2027 under den danske EU-strukturfondsindsats til at understøtte regionernes styrkede ansvar på uddannelsesområdet, der fra 2030 forventes at inkludere den gymnasiale epx-uddannelse.

Horizon

EU's forskningspolitik understøttes af Horizon Europe-programmet, som blandt andet bidrager til at finansiere regionernes sundhedsinnovation og forskning. Uddannelses- og Forskningsministeriet har opgjort det danske hjemtag til ca. 12,6 mia. kr. i 2014-2022. Regionerne bidrager til hjemtaget, blandt andet som projektpartnere (eksempelvis universitetshospitalerne) og gennem rådgivning og partnersøgning via Bruxelles-kontoret.

EU's målsætning om innovation på højde med Kina og USA gør det væsentligt for regionerne at arbejde for, at EU's budgetlinje til forskning og udvikling bliver på mindst samme niveau som i indeværende budgetperiode.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at orientering om holdningspapiret vedrørende EU-programmer efter 2027 tages til efterretning.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Danske Regioners holdningspapir vedr. EU-programmer efter 2027

Punkt 6: Opfølgning på puljen til regionale udviklingsaktiviteter 2025

1-22-76-1-19

Resume

Der foreligger en halvårlig opfølgning på projektpulje til regionale udviklingsaktiviteter, der har en samlet ramme på 23,3 mio. kr. Halvårsopfølgningen viser, at de fleste aktiviteter forløber som forventet, men der er også enkelte områder, der ikke gennemføres som planlagt.

Det foreslås, at der foretages en intern omdisponering imellem mobilitet og klima og grøn omstilling.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at halvårsopfølgningen på projektpulje til regionale udviklingsaktiviteter 2025 godkendes, og

at forslag til intern omdisponering under regionale udviklingsaktiviteter godkendes.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har i forbindelse med vedtagelsen af budget 2025 afsat 17,3 mio. kr. til en projektpulje, der skal understøtte realiseringen af den regionale udviklingsstrategi. Der er yderligere afsat 6,0 mio. kr. til mobilitetsområdet i 2025 i forbindelse med regionsrådets udmøntning af råderum fra bevillingen Kollektiv trafik i marts 2025.

Puljen til regionale udviklingsaktiviteter er herefter samlet på 23,3 mio. kr., og der gives med denne sag en samlet status på de enkelte indsatsområder under puljen. Indsatsområderne internationale aktiviteter, landdistrikter, mobilitet, sundhedsinnovation samt klima og grøn omstilling behandles i udvalg for regional udvikling. Indsatsområdet sundhedsinnovation behandles i udvalg for bæredygtighed, teknologi og anlæg.

Opfølgning på aktiviteter og økonomi

Der er pr. 31. maj 2025 anvendt 7,0 mio. kr. af den samlede ramme på 23,3 mio. kr. Det relativt lave forbrug afspejler, at aktiviteterne skal være udført, før pengene udbetales.

Halvårsopfølgningen viser, at de fleste aktiviteter forløber som forventet, men der er også enkelte aktiviteter på mobilitet samt klima og grøn omstilling, der ikke forventes at blive gennemført som planlagt. På mobilitetsområdet forventes et mindreforbrug, mens der for klima og grøn omstilling forventes et merforbrug.

Der redegøres for økonomi, forbrug og aktiviteter under hvert enkelt indsatsområde i opfølgningsbilaget.

Administrationen forventer, at hele rammen på alle øvrige indsatsområder bliver brugt, og at der er balance på den samlede ramme, jf. tabel 1.

Tabel 1. Projektpuljen til regionale udviklingsaktiviteter				
1.000 kr.	Ramme i alt	Forbrug pr. 31. maj	Forventet forbrug i alt	Rest til om-disponering
Internationale aktiviteter	4.637	4.573	4.637	0
Landdistrikter	1.713	128	1.713	0
Mobilitet	8.042	399	7.242	800
Sundhedsinnovation	5.297	493	5.297	0
Klima og grøn omstilling	3.610	1.413	4.410	-800
Total	23.299	7.005	23.299	0

Forslag til omdisponering

Administrationen foreslår, at der omdisponeres 0,8 mio. kr. fra mobilitetsområdet, hvor der er et mindreforbrug på rammen. Mindreforbruget skyldes blandt andet, at projektet "Mobilitetssamarbejdet" er sat på pause som følge af manglende afklaring af den fremtidige organisering af mobilitetsområdet. Derudover vurderes det, at de igangsatte mobilitets initiativer i forlængelse af regionalpolitisk forums drøftelser om fremtidens landdistrikter ikke vil gøre fuld brug af den afsatte økonomiske ramme i 2025.

Mindreforbruget foreslås omdisponeret til klima og grøn omstilling, hvor midlerne skal dække et merforbrug til Klima-Midt og egenfinansiering af EU-projekter. Klima-Midt er et samarbejde mellem Region Midtjylland og de midtjyske kommuner om at tilpasse sig klimaforandringerne og mindske deres konsekvenser.

De økonomiske konsekvenser af forslaget fremgår af tabel 2.

Tabel 2. Interne omprioriteringer for bevillingsniveauet regionale udviklingsaktiviteter	
1.000 kr.	2025
<i>Projektpuljen til regionale udviklingsaktiviteter</i>	
Mobilitet - Tilskudsmidler	-400
Mobilitet - Udviklingsmidler	-400
Klima og grøn omstilling - Udviklingsmidler	800
Total	0

+ = øgede udgifter og - = reducerede udgifter

Beslutning

Udvalg for regional udvikling godkendte halvårsopfølgningen på projektpulje til regionale udviklingsaktiviteter 2025.

Udvalg for regional udvikling godkendte forslag til intern omdisponering under regionale udviklingsaktiviteter.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Opfølgning på pulje til regionale udviklingsaktiviteter 2025

Punkt 7: CDEU Årsberetning 2024

1-32-76-70-21

Resume

Årsberetning 2024 for Central Denmark EU Office (CDEU) fremlægges til orientering forud for CDEU's generalforsamling den 6. oktober 2025. Beretningen fokuserer på nogle af de resultater, som CDEU i samarbejde med Region Midtjylland og andre midtjyske aktører har opnået i 2024.

Indstilling Direktionen indstiller,

at årsberetningen 2024 for Central Denmark EU Office (CDEU) tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Det er væsentligt for regionen, at regionale og lokale midler suppleres med EU-midler på områder med store udviklings- og investeringsbehov. CDEU har i 2024 medvirket til at hente 287 mio. kr. hjem til midtjyske aktører. Region Midtjylland har i 2024 arbejdet med en række udfordringer inden for blandt andet cirkulær økonomi, klimatilpasning, sundhed og mobilitet. Ingen kan løse problemerne alene, og løsningerne stiller krav til brede samarbejder på tværs af sektorer og med inddragelse af internationale perspektiver.

CDEU's indsigt i EU-systemet og regionens evne til projekt koordinering har også i 2024 ført til en række godkendte projektansøgninger og internationale vidensforløb.

Blandt flere kan nævnes:

- Regionspsykiatrien Midt og Silkeborg, Viborg og Skive kommune blev forhåndsgodkendt til at modtage i alt 3,4 mio. kr. fra EU til arbejdet med tværsektorielle forløb inden for psykiatrien med fokus på implementering af den nye 10-årige psykiatriplan. Støtten har form af finansiering af eksperter fra Norge og Finland med erfaring fra den nordiske velfærdsmodel, tværsektoral samarbejde og psykiatrien, som skal levere viden og rådgivning til arbejdet i Midt-klyngen. EU-kommissionen er i den afsluttende fase af udbuddet; Midtklyngen forventer at kunne påbegynde samarbejdet i september 2025.
- Region Midtjylland var lead-partner på LIFE-ACT ansøgningen, der blev godkendt i 2024 og fik bevilliget 126 mio. kr. i støtte. Projektet skal fremskynde kommunernes arbejde med at implementere klimahandlingsplanerne. Regionen kan som konsekvens af sundhedsreformen ikke fortsætte i projektet, og der blev i 2024 og ind i 2025 arbejdet på en holdbar ny struktur. Resultat blev en overdragelse af projektledelsen til Aarhus kommune og Syddansk Universitet.
- Unge europæiske musiktalenter samledes på SPOT+ Festival i Aarhus i foråret 2024 med støtte fra Europæisk Kulturregion. 22 unge fra den danske og den europæiske musikbranche var samlet for at udvikle nye projekter og samarbejder på tværs af landegrænser. De var inviteret som en del af projektet Live Incubator 2024, som Fermaten i Herning og SPOT Festival står bag, og forløbet var gjort muligt takket være blandt andet 100.000 kr. i støtte fra Europæisk Kulturregion under Region Midtjylland. Målet er, at de samarbejder, som er opstået mellem de unge under projektet, nu kan leve videre og generere nye EU-projekter på tværs af grænser i fremtiden.

Samarbejdet har i 2024 også været præget af sundhedsreformen, der reducerer de fagområder regionen kan arbejde med efter 2026/2027, og dermed stilles nye krav til samarbejdsaftalen med CDEU og kontorets fremtidige setup med henblik på at fortsætte det gode samarbejde med regionen.

Årsberetningen er vedlagt som bilag.

Om CDEU og samarbejdsaftale 2022-2025

CDEU har kontor i Bruxelles og har til formål at understøtte midtjyske aktører i at arbejde internationalt og projektorienteret samt drage nytte af de partnerskaber og finansieringsmuligheder, der findes i EU-systemet. Medlemskredsen består af Region Midtjylland, de midtjyske kommuner, Aarhus Universitet og VIA University College. Regionsrådet er repræsenteret i bestyrelsen ved regionsrådsmedlemmerne Susanne Buch (der har formandsposten i 2024-2025) og Anders G. Christensen.

Samarbejdsaftale 2022-2025 mellem Central Denmark EU Office og Region Midtjylland sætter rammen for målsætninger, indsatsområder og prioriteringer for de kommende års samarbejde. Den overordnede ambition er, at Central Denmark EU Office i samspil med Region Midtjylland fortsat skal bidrage med sine kompetencer inden for EU-finansieringsmuligheder, internationale projektpartnerskaber, netværksskabelse og projektkoordinering samt arbejde for at synliggøre Region Midtjylland som en attraktiv europæisk samarbejdspartner.

Samarbejdsaftalen sætter rammerne for administrationens årlige handleplan, der mere detaljeret fastsætter aktiviteter og prioriteringer for det kommende års samarbejde. Aftalen bygger på tværgående, fleksible og tillidsbaserede relationer mellem parterne, og den åbne model sikrer en løbende dialog og forventningsafstemning.

Som konsekvens af sundhedsreformen vedtog regionsrådet den 21. maj 2025, at kontingent til CDEU fra 2026 reduceres med 0,9 mio. kr. (2025 tal). Reduktionen består af en reduktion fra regional udviklingsområdet på 1,6 mio. kr. og et øget bidrag fra sundhedsområdet på 0,7 mio. kr.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling indstiller til forretningsudvalget,

at årsberetningen 2024 for Central Denmark EU Office (CDEU) tages til efterretning.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Årsberetning 2024 CDEU

Punkt 8: Orientering om Midttrafiks regnskab 2024

1-30-75-2-25

Resume

Midttrafiks regnskab 2024 er fremlagt for bestyrelsen den 16. maj 2025 og viser et mindreforbrug på 38,4 mio. kr. på den regionale kollektive trafik, men et merforbrug på den siddende patientbefordring på 1,7 mio. kr.

Mindreforbruget på den regionale kollektive trafik var ventet på grund af større indtægter, ikke-realiserede udgifter og en uforbrugt usikkerhedspulje. Mindreforbruget i regnskabet er større end forventet i seneste regnskabsopfølgning fra november 2024.

Mindreforbruget fra et givent regnskabsår på området regional kollektiv trafik indarbejdes efter aftale med revisionen i budgettet to år efter regnskabsfremlæggelse - det vil sige, at mindreforbruget skal indregnes i Budget 2027.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at orientering om Midttrafiks regnskab 2024 tages til efterretning, og

at orienteringen om, at mindreforbruget for 2024 efter aftale med revisionen indarbejdes i budget 2027, tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Midttrafiks regnskab 2024 viser et merforbrug på den siddende patientbefordring på 1,7 mio. kr. og et mindreforbrug på 38,4 mio. kr. på den regionale kollektive trafik.

Mindreforbruget på den regionale kollektive trafik var forventet på baggrund af Midttrafiks regnskabsforventninger fra juni og november 2024, men mindreforbruget viser sig at være væsentligt større end ved seneste opfølgning.

Merforbruget på den siddende patientbefordring skyldes et større antal ture end forventet.

Årsagerne til mindreforbruget er fordelt på alle aktivitetsområder:

- Busdriften har et samlet mindreforbrug på 16,8 mio. kr., som skyldes dels større indtægter på 2,6 mio. kr. dels mindre udførelsesudgifter på 13,5 mio. kr. Busdriften udføres af private vognmænd, der har et kontraktligt krav på kompensation for pris- og lønstigninger. Dette foregår månedligt efter et indeks sammenvejet af udviklingen i løn, renter samt drivmiddel- og varepriser. Budget 2024 forudsatte en væsentligt kraftigere pris- og lønudvikling end den realiserede – af mindreforbruget på 13,5 mio. kr. skyldes 7,9 mio. kr. således et lavere indeks end forudsat på budgetlægnings tidspunktet. De resterende 5,6 mio. kr. skyldes den ”indekspulje”, der var indlagt i budgettet til imødegåelse af eventuelle yderligere indeksstigninger.
- Midttrafiks togdrift på Lemvigbanen og på strækningen Holstebro-Skjern har et samlet mindreforbrug på i alt 14,0 mio. kr., der primært skyldes, at 11,4 mio. kr., som var afsat til kapitallydelser på nye tog og ladeinfrastruktur, ikke er anvendt, da lånet endnu ikke er optaget. Hertil kommer forskellige bevægelser på øvrige poster, herunder indtægter, som samlet set bidrager med et mindreforbrug på 1,7 mio. kr.
- Letbanedriften har samlet et mindreforbrug på 3,7 mio. kr. Mindre operatørudgifter udgør 1,1 mio. kr., højere indtægter 1,4 mio. kr. og færre øvrige udgifter bidrager med tilsammen 1,1 mio. kr.
- Derudover er der et mindreforbrug på i alt 3,9 mio. kr., som skyldes finansielle indtægter.

Mindreforbruget fra et givent regnskabsår på området regional kollektiv trafik indarbejdes efter aftale med revisionen i budgettet to år efter regnskabsfremlæggelse - det vil sige, at mindreforbruget skal indregnes i budget 2027.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orientering om Midttrafiks regnskab 2024 til efterretning.

Udvalg for regional udvikling tog orienteringen om, at mindreforbruget for 2024 efter aftale med revisionen indarbejdes i budget 2027, til efterretning.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Uddrag af Midttrafik årsregnskab 2024 vedr. Region Midtjylland

Punkt 9: Nyt fra Midttrafik #

1-00-2-25

Resume

Arne Lægaard og Morten Flæng er udpeget af regionsrådet til at sidde i Midttrafiks bestyrelse og vil på mødet orientere udvalgsmedlemmerne om aktuelle sager fra bestyrelsesområdet.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at der orienteres om arbejdet i bestyrelsen.

Sagsfremstilling

Der var senest bestyrelsesmøde i Midttrafik den 20. juni 2025.

Næste bestyrelsesmøde er planlagt til den 12. september 2025.

Til orientering for udvalgets medlemmer kan dagsordenen, bilag og beslutninger fra bestyrelsesmøder læses via dette link:

[Midttrafiks bestyrelse](#)

Beslutning

Udvalg for regional udvikling blev orienteret om arbejdet i bestyrelsen.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 10: Drøftelse af udvalgsmøder i Danske Regioner #

1-00-2-25

Resume

Møder i Danske Regioner drøftes.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at møder i Danske Regioner drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget kan drøfte emner fra møderne i Danske Regioners Udvalg for Regional Udvikling og EU samt Udvalg for Miljø og Ressourcer.

Der var senest møde i Udvalg for Miljø og Klima den 25. april 2025. Næste møde holdes den 20. juni 2025.

Offentligt referat kan læses her: [Referat](#)

Der var senest møde i Udvalg for Regional Udvikling og EU den 27. marts 2025. Næste møde holdes den 19. juni 2025.

Offentligt referat kan læses her: [Referat](#)

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede møder i Danske Regioner.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 11: Plan for kommende møder i 2025 #

1-00-2-25

Resume

Udvalget har godkendt forslag til mødeplan for udvalg for regional udviklings ordinære møder i 2025. Der vil som fast punkt på de kommende dagsordener være en opsamling af forslag til emner og forventet årshjul.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at forslag til emner og årshjul drøftes.

Sagen behandles i følgende stående udvalg

Udvalget vedtog på sit møde den 8. august 2024 mødeplanen for 2025.

Der vil løbende blive drøftet ønsker om temadrøftelser, besigtigelser og besøg mm. i 2025.

Udgangspunktet er, at udvalgets møder holdes i Regionshuset Viborg. Efter aftale i udvalget kan møder endvidere holdes i andre regionshuse eller i forbindelse med besøg hos samarbejdspartnere, interessenter eller lignende.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede emner og årshjul.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Planlagte sager til kommende udvalgsmøder i 2025

Punkt 12: Gensidig orientering #

1-00-2-25

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog orientering om Midttrafiks regnskab 2024 til efterretning.

Udvalg for regional udvikling tog orienteringen om, at mindreforbruget for 2024 efter aftale med revisionen indarbejdes i budget 2027, til efterretning.

Arne Lægaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 13: Underskriftsark #

1-00-2-25

Sagsfremstilling

Udvalg for regional udvikling skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i First Agenda ved at trykke på "Godkend".

Beslutning

Underskriftsarket er journaliseret på sagen.

Alle var mødt, undtagen Arne Lægaard, der havde meldt afbud.

Mødet blev hævet kl. 12.32.